

The background is a solid orange color with a subtle gradient. It is decorated with various leaf silhouettes in a darker shade of orange, scattered across the top and right edges.

Openbaring 12-14

Openb. 12:1-2

- *Er verscheen in de hemel een indrukwekkend teken: een vrouw, bekleed met de zon, met de maan onder haar voeten en een krans van twaalf sterren op haar hoofd. Ze was zwanger en schreeuwde het uit in haar weeën en haar barensgood*
- De vrouw: de stammen van Israël: Gen. 37:9
- Een hemelse identiteit
- Baart de Messias Gen. 3:15-16

Openb. 12:3-4

- *Er verscheen een tweede teken in de hemel: een grote, vuurrode draak, met zeven koppen en tien hoorns, en op elke kop een kroon. [4] Met zijn staart sleepte hij een derde van de sterren aan de hemel mee en smet ze op de aarde. De draak ging voor de vrouw staan die op het punt stond haar kind te baren, om het te verslinden zodra ze bevallen was*
- De draak met zeven koppen en tien hoorns: Dan. 7:7, 24
- De sterren: een hemels volk Dan. 8:10; 10:20-21; 12:1, 3 Gen. 15:5

Openb. 12:3-5

- *Er verscheen een tweede teken in de hemel: een grote, vuurrode draak, met zeven koppen en tien hoorns, en op elke kop een kroon. [4] Met zijn staart sleepte hij een derde van de sterren aan de hemel mee en smeed ze op de aarde. De draak ging voor de vrouw staan die op het punt stond haar kind te baren, om het te verslinden zodra ze bevallen was. [5] Maar toen ze het kind gebaard had – een zoon, die alle volken met een ijzeren herdersstaf zal hoeden –, werd het dadelijk weggevoerd naar God en zijn troon.*
- De draak met zeven koppen en tien hoorns: Dan. 7:7, 24
- De sterren: een hemels volk Dan. 8:10; 10:20-21; 12:1, 3 Gen. 15:5
- De Zoon: de Messias: Jes. 7:14; Ps. 2:9
- De overwinning: weggevoerd naar God en zijn troon.

Openb. 12:6

- *De vrouw zelf vluchtte naar de woestijn. God had daar een plaats voor haar gereedgemaakt, waar twaalfhonderdzesestig dagen lang voor haar gezorgd zou worden.*
- .
- De woestijn: plaats van Gods zorg: 1 Kon. 17:1-7
- Exodus: God zorgt voor het volk in de woestijn
- Israëls verwachting: God zal Israël weer voeden en beschermen in de woestijn: Jes.. 32:15; 35:1; 40:3; 41:18; 43:19–20; 51:3; Jer. 31:2; Ezech. 34:25; in het bijzonder: Hos. 2:14
- Symboliseert niet allen Israël maar Gods hele volk
- De plaats: heiligdom, Matth 24:15; Dan. 9:27; 8:11-13. Link tussen woestijn en heiligdom: 1 Macc. 1:39.

Openb. 12:7-8

- *Toen brak er oorlog uit in de hemel. Michaël en zijn engelen bonden de strijd aan met de draak. De draak en zijn engelen boden tegenstand [8] maar werden verslagen (HSV: maar waren niet sterk genoeg); sindsdien is er voor hen in de hemel geen plaats meer.*
- Michaël: vertegenwoordiger van Gods volk, Dan. 10:13, 21; 12:1
- De rollen van Dan. 7:21 in de LXX omgedraaid: “de hoorn voerde oorlog tegen de heiligen en was te sterk voor hen.”
- Gevolg van de overwinning van Christus

Openb. 12:9

- *De grote draak werd op de aarde gegooid. Hij is de slang van weleer, die duivel of Satan wordt genoemd en die de hele wereld misleidt. Samen met zijn engelen werd hij op de aarde gegooid.*
- De slang van weleer: Gen. 3:1,4.
- Duivel: “kwaadpreker.”
- Satan: “tegenstander.”
- πλᾶνάω: misleiden, bedriegen

Openb. 12:10-11

- *Toen hoorde ik een luide stem in de hemel zeggen: 'Nu zijn de redding, de macht en het koningschap van onze God werkelijkheid geworden, en de heerschappij van zijn Messias. Want de aanklager van onze broeders en zusters, die hen dag en nacht bij onze God aanklaagde, is ten val gebracht. Zij hebben hem dankzij het bloed van het lam en dankzij hun getuigenis overwonnen. Met de dood voor ogen hechtten ze niet aan het leven.*
- Aanklager: Job 1:6-11; 2:1-6; Zach. 3:1-5
- Ten val gebracht in de rechtzaal
- Zij hebben hem verwonnen op basis van het bloed van het Lam

Openb. 12:12

- *Daarom: juich, hemel, en jullie die daar wonen! Maar wee de aarde en de zee: de duivel is naar jullie afgedaald! Hij is woedend, want hij weet dat hij geen tijd te verliezen heeft.'*
- Hij is woedend en heeft weinig tijd: vervolging

Openb. 12:13-16

- Toen de draak zag dat hij op de aarde gegooid was, achtervolgde hij de vrouw die een zoon geboort had. [14] Maar de vrouw kreeg de twee vleugels van een grote adelaar om naar haar plaats in de woestijn te vliegen, waar gedurende een tijd en twee tijden en een halve tijd voor haar gezorgd zou worden, buiten het bereik van de slang. [15] Toen spuwde de slang een stroom water als een rivier achter de vrouw aan om haar daarin mee te sleuren. [16] Maar de aarde schoot haar te hulp: de aarde sperde haar mond open en dronk de rivier op die de draak had uitgespuwd.
- Adelaarsvleugels: Exod. 19:4; Deut. 1:31-33; 32:10-15
- Twee aspecten: verdrukking (Dan. 7:27, 12:7; Ps. 18:4) en bescherming en zorg (Exod. 15:12).

Openb. 12:17-18

- *De draak was woedend op de vrouw en ging weg om strijd te leveren met de rest van haar nageslacht, met allen die zich aan Gods geboden houden en bij het getuigenis van Jezus blijven. [18] Hij ging op het strand bij de zee staan.*
- De rest van haar nageslacht: Gen. 3:15, 16

Groepsgesprekken over

- Openbaring 12.

Openb. 13:1-3

- *[1] Toen zag ik uit de zee een beest opkomen. Het had tien hoorns en zeven koppen; het had een kroon op elke hoorn, en er stonden godslasterlijke namen op zijn koppen. [2] Het beest dat ik zag leek op een panter, met poten als van een beer en een bek als de muil van een leeuw. De draak droeg zijn kracht en heerschappij en gezag aan het beest over. . [3] Een van de koppen van het beest zag eruit alsof hij dodelijk gewond was, maar zijn wond genas. Vol bewondering ging de hele wereld achter het beest aan.*

- Het beest uit de zee
- Echo van Job 40-41: Behemot en de Leviathan
- Elementen uit Daniël 7
- Dodelijke wond: Gen. 3:15; Jes. 27:1-2

Openb. 13:4-6

- *Iedereen aanbad de draak, omdat hij het beest gezag had gegeven. Ook het beest zelf aanbaden ze, met de woorden: 'Wie is gelijk aan het beest? Wie kan het tegen hem opnemen?' [5] Het beest kreeg de macht om zijn bek te gebruiken voor grootspraak en godslasteringen, en dat tweeënveertig maanden lang. [6] Het opende zijn bek en lasterde God, zijn naam en zijn woning en hen die in de hemel wonen*
- Gods eer gegeven aan het beest: Exod. 15:11; Ps. 89:7
- Zijn woning en hen die in de hemel wonen: Dan. 8:10

Openb. 13:7-10

- *[7] Het mocht de strijd aanbinden met de heiligen en hen overwinnen. Ook kreeg het macht over alle landen en volken, over mensen van elke stam en taal. [8] Alle mensen die op aarde leven zullen het beest aanbidden, iedereen van wie de naam niet vanaf het begin van de wereld in het boek van het leven staat, het boek van het lam dat geslacht is. [9] Wie oren heeft, moet horen. [10] Wie gevangenschap moet verduren, zal in gevangenschap gaan. En wie door het zwaard moet sterven, zal sterven door het zwaard. Hier komt het aan op de standvastigheid en trouw van de heiligen.*
- Het beest overwint de heiligen: Dan. 7:21
- De na-aper van de Mensenzoon: Dan. 7:14
- Het boek van het leven: Dan. 12:1
- Vers 10: Jer. 15:2; 43:11

Openb. 13:11-14a

- Toen zag ik een tweede beest, dat opkwam uit de aarde. Het had twee hoorns, net als een lam, en het sprak als een draak. [12] Voor de ogen van het eerste beest oefende het heel diens macht uit. Het dwong de aarde en alle mensen die erop leefden het eerste beest, dat van zijn dodelijke verwonding genezen was, te aanbidden. . [13] Het verrichtte indrukwekkende tekenen, het liet voor de ogen van de mensen zelfs vuur uit de hemel neerdalen op de aarde. 14] Het wist de mensen die op aarde leven te misleiden door de tekenen die het voor de ogen van het eerste beest kon verrichten.
- Imitatie: Exod. 7:11, 22; 1 Kon. 18:38-39; 2 Kon. 1:10-14
- Misleiding: Dan. 8:25; 11:32
- God heeft het in zijn hand

Openb. 13:14b-15

- *Het droeg hun op een beeld te maken voor het beest dat ondanks zijn steekwond toch leefde. [15] Het kreeg de macht om dat beeld leven in te blazen, zodat het beeld van het beest ook kon spreken en ervoor kon zorgen dat iedereen die het beeld niet aanbad, gedood zou worden.*
- Daniel 3

Openb. 13:16-18

- *[16] Verder liet het bij alle mensen, groot en klein, rijk en arm, slaaf en vrije, een merkteken zetten op hun rechterhand of op hun voorhoofd. [17] Alleen mensen met dat teken – dat wil zeggen de naam van het beest of het getal van die naam – konden iets kopen of verkopen. Hier komt het aan op wijsheid. Laat ieder die inzicht heeft het getal van het beest ontcijferen; er wordt een mens mee aangeduid. Het getal is zeshonderdzesenzestig.*
- Het merkteken: Exod. 13:9, 16; Deut. 6:8; 11:18; Jes. 44:5; Exod. 28:36.

Openb. 13:16-18

- *[16] Verder liet het bij alle mensen, groot en klein, rijk en arm, slaaf en vrije, een merkteken zetten op hun rechterhand of op hun voorhoofd. [17] Alleen mensen met dat teken – dat wil zeggen de naam van het beest of het getal van die naam – konden iets kopen of verkopen. Hier komt het aan op wijsheid. Laat ieder die inzicht heeft het getal van het beest ontcijferen; er wordt een mens mee aangeduid. Het getal is zeshonderdzesenzestig.*
- Het getal 666: twee benaderingen:
- Uitrekenen
- Symbolisch: wijsheid en inzicht nodig (Dan. 11:33; 12:10, vgl. Openb. 17:9)
- Symbolisch: getal van volledigheid of onvolledigheid?
- In beide gevallen gaat het om het onderscheiden van waarheid en bedrog: 1 Joh. 2:18-22; 2 Joh. 2:7; Dan. 11:30-39

Openb. 14:1-5

- *Toen zag ik dit: het lam stond op de Sion, en bij het lam waren honderdvierenveertigduizend mensen die zijn naam en die van zijn Vader op hun voorhoofd hadden. [2] Ik hoorde uit de hemel een geluid komen dat klonk als het geluid van geweldige watermassa's, van zware donderslagen; het klonk als het geluid dat muzikanten maken die op de lier spelen. [3] Er werd voor de troon en voor de vier wezens en de oudsten iets gezongen dat leek op een nieuw lied. Niemand kon het lied begrijpen, behalve de honderdvierenveertigduizend mensen die van de aarde zijn vrijgekocht. [4] Dat zijn degenen die zich niet met vrouwen hebben afgegeven maar maagdelijk zijn gebleven. Zij volgen het lam waarheen het maar gaat. Ze zijn uit de mensheid vrijgekocht om als de eerste opbrengst te worden aangeboden aan God en aan het lam. [5] Geen leugen komt over hun lippen, er valt niets op hen aan te merken.*
- Sion: de plaats waar God regeert, en waar het volk van God met Hem verenigd is
- Zijn naam op hun voorhoofd: Jes. 62:1-12; Jer. 3:17; 33:16; Ezech. 48:35

Openb. 14:1-5

- *Toen zag ik dit: het lam stond op de Sion, en bij het lam waren honderdvierenveertigduizend mensen die zijn naam en die van zijn Vader op hun voorhoofd hadden. [2] Ik hoorde uit de hemel een geluid komen dat klonk als het geluid van geweldige watermassa's, van zware donderslagen; het klonk als het geluid dat muzikanten maken die op de lier spelen. [3] Er werd voor de troon en voor de vier wezens en de oudsten iets gezongen dat leek op een nieuw lied. Niemand kon het lied begrijpen, behalve de honderdvierenveertigduizend mensen die van de aarde zijn vrijgekocht. [4] Dat zijn degenen die zich niet met vrouwen hebben afgegeven maar maagdelijk zijn gebleven. Zij volgen het lam waarheen het maar gaat. Ze zijn uit de mensheid vrijgekocht om als de eerste opbrengst te worden aangeboden aan God en aan het lam. [5] Geen leugen komt over hun lippen, er valt niets op hen aan te merken.*
- De 144.000
- Maagden: Jes. 37:22
- Zich niet met vrouwen verontreinigd: Ezech. 23; Jes. 65:34
- Geen leugen in hun mond: Sef. 3:11-14

Openb. 14:6-7

- *[6] Toen zag ik opnieuw een engel, die hoog in de lucht vloog. Hij had een eeuwig evangelie, dat hij bekend moest maken aan de mensen op aarde, uit alle landen en volken, van elke stam en taal. [7] Luid riep hij: 'Heb ontzag voor God en geef Hem eer, want nu is de tijd gekomen dat Hij zijn oordeel zal vellen. Aanbid Hem die hemel en aarde, zee en waterbronnen geschapen heeft.'*
- Jer. 13:16

Openb. 14:8-11

- *Hij werd gevolgd door een tweede engel, die uitriep: 'GevalLEN, gevallen is Babylon, die grote stad, die door haar ontucht alle volken de wijn van haar wellust heeft laten drinken.'* [9] *Zij werden gevolgd door een derde engel, die met luide stem riep: 'Als iemand het beest en zijn beeld aanbidt en het merkteken op zijn voorhoofd of zijn hand krijgt, [10] zal hij de wijn van Gods woede moeten drinken, die onverdund in de beker van zijn toorn is geschonken. Hij zal in vuur en zwavel worden gepijnigd, onder de ogen van de heilige engelen en van het lam. [11] De rook van die pijniging zal opstijgen tot in eeuwigheid. Wie het beest en zijn beeld aanbidden, of wie het merkteken van zijn naam draagt, ze krijgen geen rust, overdag niet en 's nachts niet.'*
- Babylon: 1 Petr. 5:13; Rome?
- De wijn: Jer. 25:15-16; 51:6-9; Jes. 23:1-18
- De wijn van Gods woede

Openb. 14:12-13

- *[12] Hier komt het aan op de standvastigheid van de heiligen, die zich houden aan Gods geboden en trouw blijven aan Jezus. [13] Ik hoorde een stem uit de hemel zeggen: ‘Schrijf op: “Gelukkig zijn zij die vanaf nu sterven in verbondenheid met de Heer.”’ En de Geest beaamt: ‘Zij mogen uitrusten van hun inspanningen, want hun daden vergezellen hen.’*

Openb. 14:14-19

- *[[14] Toen zag ik dit: een witte wolk, en daarop zat iemand die eruitzag als een mens. Hij had een gouden krans op zijn hoofd en een scherpe sikkel in zijn hand. [15] Uit de tempel kwam een andere engel, die Hem die op de wolk zat met luide stem toeriep: 'Laat uw sikkel komen om te oogsten. Want de tijd om te oogsten is gekomen; de aarde is meer dan rijp voor de oogst.' [16] Toen wierp degene die op de wolk zat zijn sikkel op de aarde, en de aarde werd geoogst. [17] Er kwam een andere engel uit de hemelse tempel, die ook zo'n scherpe sikkel had. [18] Bij het altaar vandaan kwam weer een andere engel, degene die zeggenschap heeft over het vuur. Hij riep de engel met de scherpe sikkel luid toe: 'Laat je scherpe sikkel komen om de druiven te oogsten in de wijngaard op de aarde, want de druiven zijn rijp.' [19] Toen wierp de engel zijn sikkel op de aarde, en hij oogstte de druiven in de wijngaard op de aarde en gooide ze in de grote perskuip van Gods woede. [20] De wijnpers werd buiten de stad getreden. Er kwam een grote stroom bloed uit, zestienhonderd stadie lang en zo hoog als het bit bij een paard.*

- Joël 4:17

De volgende avonden

- 15 maart: Openbaring 14:6-19:5
- 12 april: Openbaring 19:6 – 22:21.

Vorbereiding voor de volgende keer

- Lees Openbaring 14:6-19:5